

Trends van invasieve mossen in beeld gebracht

Laurens Sparrius, BLWG

Bij het werk aan de Rode Lijst van bedreigde mossen is gebruik gemaakt van een nieuwe methode om trends te berekenen, waarbij rekening wordt gehouden met de grote variatie in de mate van onderzoek van delen van het land en de sterke toename van natuurwaarnemingen sinds de jaren negentig. Trendgrafieken van invasieve exoten laten vaak een exponentiële groei zien, gevuld door een stabiele fase. Dat is ook goed te zien bij de drie soorten mos met een invasief karakter.

Geelsteeltje werd na de eerste vondst in 1943 in minder dan 20 jaar een algemene soort in Nederland en komt nu stabiel voor op de zandgronden.

Grijs kronkelsteeltje werd in de jaren '60 voor het eerst gevonden en deed er een jaar of 30 over om het hele land te koloniseren. Hoewel de soort op de zandgronden het algemeenst is, en als plaagsoort kan optreden in stuifzand en heide, wist de soort ook allerlei plekken in de veen- en kleigebieden te veroveren. Een beetje hout of een rieten dak is voldoende voor deze soort.

Gaaf kantmos is een levermos dat, aan de grafiek te zien, nog in de groeifase zit. Na de introductie in de jaren '70 heeft de soort zich langzaam uitgebreid. Zo is de soort in Brabantse natuurgebieden nu heel algemeen, terwijl de soort zich pas recent begint te vestigen in de noordelijke helft van het land. De langzame uitbreiding komt vooral doordat populaties vrijwel alleen uit mannetjes óf vrouwtjes bestaan en de soort daarom is aangewezen op vegetatieve verspreiding met vrij grote fragmenten.

Verspreidingskaarten en afbeeldingen zijn te vinden op: www.verspreidingsatlas.nl/mossen

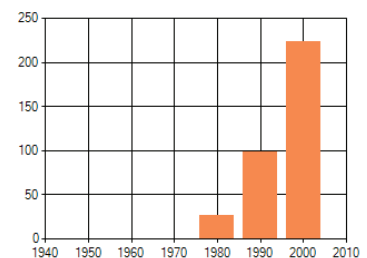
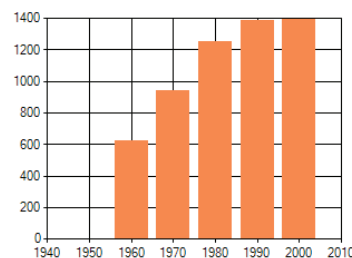
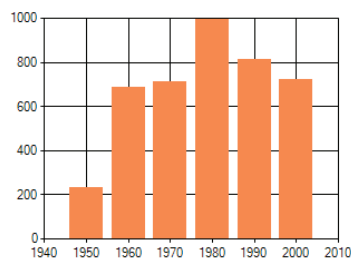
Geelsteeltje. (Foto: J.K. Lindsey)

Grijs kronkelsteeltje. (Foto: Laurens Sparrius).

Gaaf kantmos. (Foto: Jan Kersten).

Trends van geelsteeltje (links), grijs kronkelsteeltje (midden) en gaaf kantmos (rechts) Op y-as staat het aantal atlasblokken (5x5 km) vermeld. (Bron: © BLWG)